

**פרשת
וישב
התשע"ו**

גיליון: 172 שנה ד'

**שבת שלום
ומבורך!**

אשכול יוסף

חידושים ופלאים ועונג שבת כפרשת השבוע

מאת הצב"י רבי יוסף חי סימון טוב שליט"א מוה"ס "כרם יוסף"
ראש ישיבת המותנידים "אור התורה" ליומי דפגרא לצעירים מצטיינים ירושלים ת"ו

בכרכת מרגן ורבנן הגאונים ארזי הלבנון רבותינו ראשי הישיבות
הגאון הגדול מוה"ר משה צדקה שליט"א ר"י "פורת יוסף", הגאון הגדול מוה"ר TIT
הגאון הגדול מוה"ר כהן שליט"א ר"י "תברון"

חבירו בפני עצמו, כיון שהלבנת פנים הוי בכלל אביזריהו דשפיכות דמים, וממילא כלול הוא במה שהזכירו שפיכות דמים.

יישוב ג' - שלא יהיו להוטים למסור עצמם למיתה כדי שלא לבוא לידי הלבנת פני אחרים

לענ"ד נראה לתרץ שלא מנו חכמים עניין מלבין פני חבירו בכלל יהרג ואל יעבור, כדי שלא יהיו הכל להוטים אחרי הלכה זו למסור עצמם למיתה כדי שלא לבוא לידי הלבנת פני אחרים, דודאי חזקה שלא יסורו זרע ישראל הכשרים מדברי התורה ושומעים לקול חכמים, ופעמים שהמתבייש כשרואה שרוצים להרוג חבירו אם לא ילבין פניו הרי הוא מוחל על עלבונו, בפרט לפי שידוע שאין חבירו חפץ להלבינו, ומוחל כדי שלא יהרג, וממילא מסתבר שבאופן כזה אין המלבין חייב למסור עצמו למיתה, ולכן אסור למסור נפשו, משא"כ באלו ג' עבירות שלא ניתנים למחילה.

ע"ל בדרך זו, שפעמים הוי ספק אם חבירו יתבייש, ואז יזלזלו בני האדם בעצמם וימסרו עצמם למיתה כדי שחבריהם לא יתבייש על ידם כדי שלא לסור מדברי התורה ימין ושמאל, ונמצאו ח"ו מזלזלים בנפשם ומאבדים עצמם לדעת, לכן לא שנו חכמים דין זה בהוראת יהרג ואל יעבור, למרות שכן הדין לדעת התוספות, אלא שנו טוב לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים, שהאדם ילמד מזה גודל חומרת מלבין פני חבירו.

יישוב ד' - לא מצוי שהמלכות תדון על זה אדם למיתה

בחי' מנחת סוטה תירץ שלא הוזכר דין מלבין פני חבירו עם ג' עבירות, מפני שרק בג' עבירות מצוי שהמלכות תכופנו לאדם לעבור עליהם, אבל גבי הלבנת פנים לא מצוי שיאמרו לו הלבן פני פלוני ואם לאו תיהרג. [ויל"ע בזה דלכא"ו יתכן להיות, כאשר מלך מצוה עבדיו או שריו, להלבין פני אדם שלא כדון, ואם לא יעשה כציווי המלך ימיתוהו כדון מורד במלכות, וצ"ע].

יישוב ה' - דין מלבין פני חבירו פשוט הוא דהוי ביהרג ואל יעבור שהרי אין לו חלק לעוה"ב

הנה הפני יהושע (ב"מ נט.) מקשה מניין למדה תמר שמוטב לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים, ולמה לא דרשה "וחי בהם" ולא שימות בהם כמו שהקשו בגמ' על חנניה מישאל ועזריה, ותירץ דעל כרחק מילתא דפשיטא היא שעוון הלבנת

"היא מוצאת והיא ש"לכה אל המיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנכי הרה ותאמר הבר לא למי החתמת והפתילים והמטה האלה"

אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב, ואמרי לה אמר רב הנא בר ביונא אמר רבי שמעון חסידא, ואמרי לה אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים. מנלן - מתמר, שנאמר: +בראשית ל"ח+ היא מוצאת וגו'. [ברכות מג: סוטה י:].

לדעת הראשונים שיש חיוב יהרג ועל יעבור במלבין פני חבירו, למה לא מנו זאת עם ג' עבירות החמורות ע"ז ג"ע וש"ד?

יישוב א' - אין איסור הלבנת פנים מפורש בתורה

התוספות במסכת סוטה בדף י' ע"ב מותרים: "ונראה האי דלא חשיב ליה (פסחים כה.) בהדי ג' עבירות שאין עומדים בפני פקו"נ עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים משום דעבירת הלבנת פנים אינה מפורשת בתורה, ולא נקט אלא עבירות המפורשות". מבואר שלדעתם הטעם שלא מנו חכמים דין מלבין פני חבירו דהוי ביהרג ואל יעבור יחד עם שלושה עבירות, מפני שלא הזכירו בפסחים אלא איסור המפורש בתורה, כמו ע"ז גילוי עריות ושפיכות דמים. ואע"ג שגם מלבין פני חבירו כתוב בתורה דכתיב "ולא תשא עליו חטא" ודרשו רבותינו בערכין (טז:): שלא יוכיח לחבירו וילבין פניו. מ"מ אין זה מפורש ממש בתורה, אלא דרשת חכמים, כי פשט הכתוב הוא שאם לא יוכיחו יהא עונו עליך, וכן תרגם אונקלוס.

יישוב ב' - הלבנת פנים הוי אביזריהו דשפיכות דמים

הנה רבינו יונה (שערי תשובה שער ג' סי' קל"ט) כתב שהלבנת פנים היא אבק רציחה, כי פניו יחוורו ונס מראה האודם, ודומה לרציחה, וביאר שלכן אמרו חז"ל לעולם יפיל אדם עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חבירו ברבים. ולאור זה כתב בשו"ת בנין ציון (ח"א סי' קע"ב) ליישב קושיית התוספות, שלא מנו חכמים את מלבין פני

יישוב א' - על ידי ההדלקה עצמה יוצא מיד ידי חובת עיקר המצוה שפרסם הנס לעצמו ולא יזהר יחידים ויש עוד מצוה שתקנו לכתחילה שיפרסם הנס לרבים עד שתכלה רגל מן השוק.

עלה בדעתי לבאר דהנה במצות הדלקת נר חנוכה יש ב' דינים, מצוה אחת לפרסם הנס, ועוד מצוה שיהיה הפרסום לרבים, והנה עיקר מצות פרסומי ניסא מעיקר הדין די בשמן לרגע אחד, שהרי גם כשמדליק את הנרות הלא אין העוברים ושבים מתעכבים על יד הנרות, אלא כל אחד רואה את הנרות רק לאיזה רגע אחד בלבד, וממילא עיקר מצות פרסום הנס יוצא ידי חובתו על ידי שידליק שמן כשיעור רגע אחד שאז יוכל אדם אחד או יותר לראות את הנר, אבל יש עוד מצוה לפרסם הנס לרבים ולזה תקנו שידליק כשיעור משקיעת החמה ועד צאת הכוכבים שזה עד שתכלה רגל מן השוק.

ועוד יש להוסיף ולבאר שאפשר שעיקר המצוה היא לפרסם הנס למדליק עצמו, שלכך גם אם נמצא בעיר שכולם גויים חייב להדליק, אי נמי בעיר לבדו, ויש מצוה נוספת לפרסם לרבים.

וממילא כשמתחילה מדליק כלול בזה שני הדינים, גם פרסומי ניסא, וגם שמדליק כדי שיעור זמן עד שתכלה רגל מן השוק, אבל אם כבתה אפילו אחרי רגע אחד כבר יצא ידי חובת עיקר המצוה דפרסומי ניסא לכן אין מחייבין אותו לחזור ולהדליק, ועוד שצורת החיוב שנשתה באופן שמדליק ומקיים את שני המצוות כאמור.

יישוב ב' - במנורה לא היה הנס שהודלק בטהרה אלא בשעת ההדלקה ממש, וכנגד זה תקנו מצות נר חנוכה ולכך אם כבתה אין זקוק לה

הגאון אבני נזר (בחושה סימן תק"ה) מבאר דהנה בנס חנוכה הקשו הפוסקים דמה בכך שטמאו כל השמנים הלא טומאה דחוויה בציבור ותיצו כיון דחוויה ומהדרין אטהרה, עשה להם הקב"ה נס זה שיהיה בטהרה להראות חביבתם, והנה הדבר ברור שתקנו חכמים בנר חנוכה נגד מה שהיה הנס במנורה, והרי במנורה לא היה הנס שהודלק בטהרה אלא בשעת ההדלקה ממש, אבל אחרי ההדלקה כבר לא היה הנס, כי גם אם היה השמן טמא מתחילה והיו מדליקים משום דחוויה בציבור אחרי שאחזו האש בשמן הרי זה דולק בטהרה, דמנורת מקדש כמו מזבח הפנימי דטומאה פורחת ויוצאת אחר שמושל בו אש, כך גם במנורה פקעה טומאתו של שמן על ידי שמושל בו האש.

ואשר על כן גם בחנוכה לא תקנו בזה כלום אלא רק על ההדלקה עצמה לבד, שרק בהדלקה עצמה היה עיקר הנס שדלק בטהרה, ולכן אם כבתה אין זקוק לה.

יישוב ג' - נר חנוכה מרמז לתורה שגדולה מעלתה שגם אם לא כיוון להלכה מקבל שכר ודברי תורתו עושים נחת להקב"ה בבחינת כבתה אין זקוק לה

בספר בני יששכר (ספלו טבת מאמר ג' סימן י"א) ביאר שלפי שנה חנוכה מרמז על אור תורה, ומעלת התורה עולה על כל חכמות העולם, כי בכל חכמות העולם האדם עוסק בהן כדי להגיע אל התכלית ולהשיג דברים כתוצאה מידיעת חכמה זו על בוריה, ואם לא הגיע לתכלית הרצויה אז יגיעתו היתה לריק ובזבו זמנו לשוא, אבל לא כן בעסק התורה, שאפילו אם לא כיוון ההלכה לאמיתה בכל זאת הקב"ה שמח על עצם לימודו ויגיעתו בתורה, ויודע מה שביארו בזה מה שאומרים בסיום מסכתא אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר.

ואת זה רמזו לנו חז"ל בדין כבתה אין זקוק לה, שכאשר נר חנוכה רומז לתורה תקנו שאפילו אם לא כיוון להלכה שתהיה מאירה ורבים יילכו לאורה, בכל זאת אין זקוק לה, כיון שיש לו שכר כאילו האיר את הארץ כהלכה.

יישוב ד' - ימי החנוכה ומצות הדלקת הנרות מורים על החיוב לעשות רק ההשתדלות והשאר יעשה על ידי הקב"ה ולכך אם כבתה אין זקוק לה

עלה בדעתי לתרץ בס"ד דהנה בחנוכה מצינו שעשה ניסים ונפלאות כנגד הטבע ממש, בבחינת מסרת גיבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים, והכל על ידי השתדלות מועטת שעשו החשמונאים, שלמרות הסברא לא היה מקום לחשוב לניצחון על פי הטבע, אך בכל זאת החשמונאים לבשו עוז וגבורה בשם ה', ולמרות היותם מעטים, הצליחו וניצחו ממלכה שלימה, שעמד בראשה מלך יון שהיה גדול וחזק ותקיף בממשלתו וכבש מדינות ומלכים רבים, וכל מלכי העמים היו יראים מלפניו, (כמ"ש רבותינו במגילת אנטיוכוס, הובא באוצ"ה עמוד קפ"ה, ע"ש ב), וממילא בימי החנוכה עולה על נס גודל חובתנו לעשות רק ההשתדלות והשאר יעשה על ידי קוב"ה.

והנה גם בעצם נס מציאת פך השמן הורו לנו מן השמים עניין זה של חיוב ההשתדלות בלבד, שהלא מצאו רק פך שמן קטן אחד קטן וטהור שהיה מספיק ליום אחד והדליקוהו וסייעם הקב"ה ונעשה להם נס ודלק לשמונה ימים, עד שיכלו להשיג שמן טהור. ולכך נרות חנוכה שכל מהותם לזכר נס חנוכה ונס פך השמן לכן ראוי וראוי שיהיה הדין שאם כבתה לא יהיה זקוק להדליקה שוב, להורות שכל מה שמוטל עלינו לעשות זה רק את ההשתדלות, ולכן אם הדליק וכבה יצא ידי חובת ההשתדלות, והשאר יעשה חמנא, ובהיות זה מהות כל ימי החנוכה לכן נתקן עניין זה דוקא בחנוכה.

יישוב ה' - לזכור מזימת היוונים להשכיח את אור התורה וכשהנר כבה רואים הכל יתרון האור מן החושך

בדרשות רבינו יוסף נחמיה (עמוד קט"ו) ביאר דהנה עיקר מזימת היוונים היתה "להשכיח תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך", כי היוונים ידעו שכל זמן שיש תורה בישראל לא תצלה מזימתם להעבירם מרצון השי"ת, ולכן ביקשו תחילה להשכיח מהם את התורה. וכתב שיש לדייק שלא ביקשו לבטל תורה אלא להשכיחם דוקא, כי ידוע שבדאי שום אדם מישראל לא יסכים לבטל תורה, ואף אם לא יוכל ללמוד בעצמו יתן לפחות את בנו ללימוד התורה, ועל כן היתה כוונתם שאלו שכבר גדלו יהיו טרודים כל היום בהבלי העולם ובחכמות זרות, ולא יוותר להם פנאי לקבוע עתים לתורה ולחזור על משנתם, ומתוך כך ממילא ישכחו כל מה שלמדו, ואחרי כן יעברו על חוקי רצונם. ולזכר זה אמרו חז"ל שאם כבתה אין זקוק לה, כדי שהכל יראו את יתרון האור מן החושך, שכאשר הנר אינו מאיר החושך תכסה ארץ.

פנים חמור מכל העבירות כיון שאין לו חלק לעולם הבא, דבשלושה עבירות כגון שפיכות דמים וכדו' יש לאדם חלק לעוה"ב, וכיון דמלבין פניו חבירו אין לו חלק לעוה"ב ממילא פשוט שהוי ביהרג ואל יעבור.

וראיתי מי שכתב דעפ"ז מתורץ גם קושיית התוס' שלא מנו בגמ' דין מלבין פני חבירו בכלל ג' עבירות דהוי ביהרג ואל יעבור, משום דדין זה הוא פשוט ולא חידוש הוא, משא"כ הנך ג' עבירות.

והנה הפני יהושע הוסיף לבאר (שם, נח:): הטעם שמלבין פני חבירו אין לו חלק לעוה"ב לפי מה שכתב התוספות יו"ט בשם מדרש שמואל שזה נלמד מדכתיב "כי דבר ה' בזה" היינו אדם שנברא בצלם אלהים.

וכתב שנראה לפי"ז שזה גם הטעם שהמלבין פני חבירו יורד לגיהנם ואינו עולה, דידוע שאין נשמת הרשע נשרפת בגיהנם, וכתב התורת חיים בשם הזוהר משום שהנשמה עצמה נאצלה מתחת כסא הכבוד והיא חלק אלוה ממעל, משום כך אין האש שולט בה לשורפה לגמרי, משא"כ מלבין פני חבירו שלפי דעתו לא נברא האדם בצלם אלהים, לכך דנו הקב"ה מדה כנגד מדה שנשמתו נשרפת באש של גיהנם.

יישוב ו'

חכמים שיירו כמה דינים של יהרג ואל יעבור

לכאוי"ל עוד לפי שיטת הים של שלמה בחי' לב"ק (לח. סי' ט') שאסור לשנות דין תורה אף במקום פקו"נ, ממילא מבואר שהגמ' שיירה דין זה, ולפי"ז י"ל ששיירה גם דין מלבין פני חבירו דהוי ביהרג ואל יעבור.

ימי החנוכה מסוגלים לעליה בתורה!

הכל יודעים שימי החנוכה הם ימים גדולים המסוגלים להצלחה ולעליה בתורה, וכפי ששגור בפי הכל: מאי חנוכה? דתנו רבנן!

העולם מפרש דבר נשגב זה על פי מה שמצינו שכל ימי החנוכה נתקנו לזכר הנס שהיתה במנורה במקדש, והלא המנורה מסמלת את התורה ומשפיעה אורות התורה, וכמו שאמרו רבותינו (ב"ב כה:): הרוצה שיחכים ידרים, וסימנך מנורה בדרום.

ומצאתי להנצי"ב מואלוזין בהעמק דבר (שמות כ"ז כ') שכתב שאור התורה בא בשפע על ידי שני כלי קודש, הארון והמנורה. הארון בא ליעוד הדברות שבכתב, וגם לציווי בקבלה בעל פה, אך עדיין אין בו כח הפלפול והחידוש שהיא אדם יכול לחדש מעצמו דבר הלכה שאינו מקובל. ולזה הכח הנפלא שנקרא תלמוד, ניתן כח המנורה אשר נכלל בו שבע חכמות וכל כוחות הנדרש לפלפולה של תורה. וכל זה נכלל בכפתורים ופרחים, עד דאיתא במדרש (ב"ר פרק צ"א) רבי טרפון בשעה שהיה שומע דבר מתוקן היה אומר כפתור ופרח, ושיח רבן של ישראל ללמדנו בא, שמה שתלמיד ותיק מחדש דבר טוב הוא על ידי כח שנרמז בכפתור ופרח של המנורה.

והוסיף הנצי"ב שעל כן בבית שני שרבו ישיבות והעמידו תלמידים הרבה להויית דאביי ורבא שהוא התלמוד, משום כך נתחזק כח המנורה על ידי נס חנוכה, ומרומז זה גם בתורה. וזה מה שאמרו רבותינו (ברכות נז): הרואה שמן זית בחלום יצפה למאור תורה שנאמר (שמות כ"ז) "ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד". והן הן הדברים שימים אלו ימי החנוכה המסמלים את כח התורה ומעלתה, וזה כל מהותם, בודאי שמסוגלים וגדולים ונשגבים הם לעסק התורה.

ובספר חמדת ימים (ח"ב חנוכה אות מ"ו והלאה) כתב: והימים האלה נזכרים ונעשים לתורה ולתעודה יותר משאר הימים, אשר אמרו היוונים לבטל מישראל תורה ומצוות וגברה הערלה וביטלו חדש שבת ומילה, ועצום עשה דברו והפר עצתם וקלקל מחשבותם למען לא יכרת בריתו ותורתו מאיתנו וזכרם לא יסוף מזרעינו.

ובפרי מגדים כתב: השי"ת מסר זדים ביד מדקדקים במצוות וביד השמחים בפלפול התורה, כמאמר החכם כי מי שלא טעם טעם שמחת התרת הספיקות לא טעם טעם שמחה מעולם, על כן אנו חייבים לעבוד להשי"ת בחנוכה בתורה תפלה וגמ"ח בממון.

ומובא (כתר כהונה עמ' קכ"ו) שלאחר הדלקת נר חנוכה היה אומר החידושי הרי"ם זצ"ל לסובבים אותו שילכו ללמוד, כי "נר מצוה ותורה אור" (משלי ו', כ"ג), ובודאי הנר מצוה של חנוכה מאירה את אור התורה, ובפרט שהיא מצוה המאירה, ופועלת לתורה.

חיוב מצות ראיית הנרות שיעור זמן הדלקתן וכמה סגולות בזה

מנהג יפה לישב ליד הנרות שיעור זמן ההדלקה, דהנה מצינו ברמב"ם (פיק י"ד מה"ל מקי ממון הלכה י"ג) שהמדליק נר חנוכה בחוץ היה לו לישב ולשמר את הנרות שלא יזיקו, ולפיכך גמל טעון פשתן שעבר ברשות הרבים ודלקה בנר חנוכה שהניחה בחוץ והדליק את כל הבירה חייב המדליק אף בדמי פשתן מפני שהיה לו לישב ולשמור, וכן פסק השו"ע (מ"מ סי' מ"ח ז"ל), וכן כתב בספר האשכול (נ"ק פ"ג עמ' כ"ז).

אך מלבד טעם זה הנה מצינו שיש עניין גדול בראיית נרות החנוכה, וכמו שמצינו בגמרא שבחנוכה התחדש שאף מי שלא סיפק בידו להדליק נרות, תיקנו חכמים שיכול לברך ברכת שעשה ניסים על ידי ראיית הנרות, והאחרונים הביאו את דברי בעל החוות יאיר בפירושו מקור חיים (סימן תרע"ב) שכתב: עיקר המצוה שיהיה המדליק אצל הנרות חצי שעה לראות אותם לשמוח בהם, כי הם גם כן זכר לשמחה שהיו מדליקין אחר הנס כמו שאמרו והדליקו נרות בחצרות קודשך, וכן משמע ממה שאומרים אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותם, ולכן הרואה גם כן מברך, ואין מספיק שידליק וילך למקום אחר.

ובשו"ת שב יעקב (ח"א סי' כ"ב) וזה לשונו: ומצוה לראותן כדי ליכור הנס על ידי זה, וכמו דאיתא בנוסח הנרות הללו "אין לנו רשות להשתמש בהם אלא לראותן בלבד" משמע שכל זמן שאין לנו רשות להשתמש בהן מצוה לראותן.

והגאון האדרת בספרו נפש דוד (אות י"ד) כתב: מצוה נר חנוכה חביבה עלי מאד, ולולא שיחת הבריות הייתי מהדר שידלקו זמן רב כפי היכולת. והתענגתי לשבת בחדר שבו הנרות לראותם ולהסתכל בהם בכל רגע, ולא הלכתי מאותו חדר רק כשהייתי אנוס מחמת עבודת הציבור, ובכל זאת ישבתי נגד פתח החדר כדי להסתכל בהם כפעם בפעם והייתי שש ושמח בהם הרבה.

ויש לציין כי מלבד חיוב המצוה שיש בהבטה על הנרות, מצינו כמה סגולות בזה, דהנה בספר בינת ישראל (חנוכה נט): כתב שקיבל מרבותיו שראיית הנרות בעת הדלקתן סגולה גדולה היא לפעול שמחה בלב האדם ולהסיר מקרבנו מרה שחורה.

והמגיד מקוויניץ בעבודת ישראל (הביאו בס' כתר כהונה עמ' קכ"ו) כתב שעל ידי הסתכלות בנר חנוכה "לראותם בלבד" יכול כל אחד לתקן מה שפגם מעודו בראית העין.

ובשפת אמת כתב שהסתכלות בנרות חנוכה היא סגולה לזיכרון, ולזה רמזו חז"ל מזוהה מימין ונר חנוכה משמאל ובעה"ב מצויץ באמצע, כי מצוות אלו מביאין זיכרון, שמוזהה בפתח לזכור מלכותו יתברך, ובציצית כתוב למען תזכרו, ושכחה אותיות חשכה, וזכירה היא אור ורמז לזה מן הכתוב "וראיתם וזכרתם" לכן גם הסתכלות בנר חנוכה מביאה זכירה כמו הסתכלות בציצית, וכיו"ב כתב החת"ס בס' תורת משה (פרשת מקץ) שיש כח בהדלקת נרות חנוכה להועיל לזכירה.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך וישמור וינצור וירומם ויגדל את ידידנו ר' אברהם שפיר שליט"א ולנוות ביתו הצדקנית עדי בת שולמית לצידיה קלה ויזכו לרוות רוב נחת מכל יצ"ח מתוך בריאות איתנא ונהורא מעליא

מזל טוב לכבוד מעלת ידידנו וחיבינו חכו ממתקים וכולו מחמדים ידיד ישיבתנו מלא בתורה ויראת ה' טהורה הרב המפואר יעקב שפיר שליט"א ונוות ביתו הרבנית גאולה תחי' מנכ"ת לרגל הולדת נכדם שלמה שיחי בן להרב רבי ישראל וזיוה אטיאס שיחי יהי רצון שיזכו לראות נחת דקדושה מכל יוצאי חלציהם מתוך בריאות איתנא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנות חיים וכל טוב.

"עין חיים היא למוחזיקים בה ותומכיה מאושר"
גיליון "אשכול יוסף"
מופץ ברחבי הארץ לזיכוי אלפים על ידי האחים היקרים והנעמים מר גדעון ואהרן ניסים הי"ו העומדים לימין מפעלינו הכבירים לברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם להם ולכל בני ביתם שיחי

מוקדש לעילוי נשמת הוריהם היקרים מר סאלם אליה בן מסעודה ז"ל ומרת נוריה בת גורגיה ע"ה,

ברכת מזל טוב ושפע ברכות לכבוד ידיד נפשינו חמדת לבינו מזכה הרבים ומקים עולה של תורה הרב המפואר יעקב שפיר שליט"א לרגל אירוסיו בנו הבח"ח דרור הי"ו מבחירי בני ישיבת "רמת אשכול" יהי רצון שיזכו לברך על המוגמר ולכנות בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה, תורה וגדולה במקום אחד מתוך אושר ועושר ושובע שמחות.

בשורה משמחת לבני התורה

בשבה זהודיה להשי"ת הננו לבשרכם

כי בימים אלו הופיע ויצא לאור הספר החדש מאת מחבר "אשכול יוסף":

שיעורי "כרם יוסף" קידושין

על כל קושיא תירוצים רבים
בסגנון העלון "אשכול יוסף"!

מתיקות התורה מובטחת!

500 עמודים! תורה מפוארה בכלי מפואר

מחיר מסובסד: 25 ₪ בלבד, (במקום 45 ₪)!

י-ם: "יפה נוף" צומת בר אילן, "הפצת ספרי קודש" רח' דוד 1 ש. הבוכרים. "אור החיים סנטר" מאה שערים
"ספר הספרים" צומת בר אילן,

בני ברק: משפי שבתאי, ר' עקיבא 44 פינת הרב קוק, (מעל סלקום), 03-5796146 (7 באינטרקום)

ביתר: משי סימן טוב, בן זכאי 7 - 02-5808831 **קרית ספר:** משפי שחמורוב מסילת יוסף 4 ק"ג, 052-7606856

נקודות מכירה נוספות בכל רחבי הארץ, לבירורים והזמנות: באין מענה נא להשאיר הודעה, ואי"ה נחזור בהקדם.

02-5373570 או 054-84-60007

[סבסוד נוסף לארגוני אבות ובנים ומנהלי ת"ת]

לשאלת רבים הננו להבהיר כי הספר החדש "שיעורי כרם יוסף קידושין" היוצא לאור על ידי מחבר "אשכול יוסף" הרה"ג יוסף סימן טוב שליט"א הינו ספר חדש, ואינו מהדורה חדשה של הספר "כרם יוסף" עמ"ס גיטין קידושין שיצא לאור מלפני עשור שנים. כל התוכן! המופיע בספר החדש אינו מופיע בספר הישן. מה גם שסגנון הספר החדש שונה לגמרי. כאשר בספר הראשון עמ"ס קידושין הובאו בעיקר רק חידושים שהתחדשו על ידי המחבר, בשונה מכך הספר החדש בו טורח המחבר לברר ולפרק כל שורה בגמרא, ועל כל קושיא מביא מערכה של תירוצים - תירוצים המדוברים בעולם הישיבות, לצד תירוצים רבים הגנוזים בספרים הקדושים, אשר רובם לא ידועים!! למשל רק על ג' הדפים הראשונים של פרק "האיש מקדש" הוקדשו יותר מ: 250 עמודים בספר! לדוגמא - בין הנושאים: 8 יישובים מה בא רש"י ללמדנו שהאשה נקנית "לבעלה"? / 4 יישובים למה בקידושי ביאה צריך לומר הרי את מקודשת "לי"? / 8 יישובים איך אסרו חכמים לקדש בביאה והרי בתורה מפורש שמותר? / 5 יישובים למה הוצרכו לאסור קידושי ביאה משום פריצותא והרי ביאה אירוסין עושה ועדיין אסורה כשאר ארוסות? / 8 יישובים למה לא דורשים שהאשה ניתרת במיתת הבעל מאברהם שהיה ירא שיהרגוהו המצרים כדי שיוכלו לישא את שרה? / 7 טעמים למה יש מצוה בו יותר מבשלוחו? / ועוד מאות נושאים....

הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א
ראש ישיבת "הברון":

"ספר גדול זה מקיף

כל סוגיא לכל פרטיה בעומק

העיון והיקף רב, דברי תורה

ערבים ושמחים ומאירים

ובודאי יהיה לתועלת מרובה"